

DAGSINS MEINING

Bitland

Føroyar skulu verða royndarland hjá teimum stóru teldufyrítøkunum. Hetta er málið, sum verkætlanin *Bitland* hevur sett sær. Tað eru Føroya Tele, Føroya Sparikassi, Atlsantic Airways, Agip, Sansir og TK-stovan, sum standa aftan fyri hesa áhugaverdu verkætlan. Hug-sjónin er, at Føroyar sum eitt lítið land eru væl-hóskandi at royna nýggjar telduskipanir. Her eru stórir møguleikar og áhugaverd arbeiðs-pláss í eygsjón.

Tá hugsað verður um, at útbúgvingarstøðið í Føroyum er høgt og føroyskar fyritøkur, ein-staklingar og skúlaungdómur eru sera væl fyri, tá tað snýr seg um KT, so skuldu góðar for-treytir verið fyri eini slikari verkætlan. Afturat hesum kemur, at fleiri føroyskar teldufyritøkur hava megnað at gera seg galdandi í beinhørðu kappingini uttanlanda. So her er avgjørt nakað at byggja á og ivaleyst eisini eitt øki við stórum menningarmøguleikum.Verkætlanن hevur sum fortreyt, at føroyskar fyritøkur fara at samstarva í størri mun enn í dag, og hetta er í sjálvum sær nakað av eini mennandi avbjóðing.

Tað hevur mangan verið tosað um at finna alternativar vinnur til fiskivinnuna. Tað ræður um hjá okkum at finna nisjur, har vit kunnu troyta og gagnnýta tað menniskjansliga til-feingi, ið er í landinum, nevniliga tað vælút-búgvna fólkið. Í Føroyum eru nú fleiri teldu-fyritøkur við sera duganligum fólki og við leiðslum, ið bæði hava hugflog, áræði og dirvi. Hesar fyritøkur dúva sjálvsagt mest upp á heimamarknaðin, men nú er so eitt gott høvi at vinna sær eina rók á altjóða marknaðum.

Við verkætlanini Bitland ber til at fáa vinnuligt samstarv ið tær leiðandi stórfyritøkurnar á altjóða marknaðinum, eitt nú Intel, ið hevur sýnt Føroyum stóran áhuga. Tað ræður um at koma á listan hjá World Economic Forum (WEF), ið lýsir har á menningarstiganum eitt land er statt. Norðurlond er høgt á hesum stiga. Tá vit samstundis hugsa um, at Føroyar ikki standa aftan fyri grannalondini á hesum øki, skuldu útlitni verið sera góð at sloppið uppi. Vit vóna, at Bitland-verkætlanin fer at eydnast væl og spennandi verður at fylgja við menningini og teimum tiltøkum, ið verða hetta til heystar. Vónandi vera útlendskar fyritøkur "bitnar" av Bitlandverkætlanini, tí tað er bit í hesi ætlan, sum onkur málbar seg. Vit fara heilt víst at venda aftur til hesa áhugaverdu verkætlan.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@sosialurin.fo
Dúrita Simonsen durita@sosialurin.fo

Sosialurin

Dýrt verkfall

Bárður Nielsen
løgtingsmaður

Bárður Nielsen, lögtingsmaður, í 1997

Endiliga eydnaðist at fáa semju millum partarnar á arbeiðsmarknaðinum, og hvat er so fingið burturúr. Lønin hækkaði við kr. 4,30 í ár og aftur 4,30 næsta ár og um lønin hækkaði við kr. 3,20 høvdu vit sloppið undan einum verkfallið og gevur hendan kr. 1,10 fyri ein arbeiðara kr. 1.980 um árið og munar hetta ikki nógv í mun til hvat hann hevur mist undir verkfallin-um. Arbeiðarafeløginu hava undir verkfallinum goldið 70% av sáttmálanonini svarandi til at ein arbeiðari, ið arbeiðir fulla tíð, hevur fingið kr. 2.581,60 í mun til kr. 3.688,- um vikuna og tá

verkfallið hevur vart í fyra vikur svarar tað til, at hann hevur fingið kr. 4.425,60 minni í løn, so arbeiðast má leingi fyri at vinnað hetta innaftur og serliga hjá teim-um, ið fáa meira enn sátt-málalønin ásetur.

Tað eru fleiri, ið hava brúkt sína frittíðarløn undir verkfallinum og er hetta

ikki serliga hugaligt um tey høvdu ætlað sær eina summarfritíð fyri tann pen-ingin, so fyri mong man tað verða trupult, at siggja hvørjar batar verkfallið hevur havt við sær.

Arbeiðarafeløginu hava uppløst, at tað hava verið um 12.000 limir í verkfallið og um vit siga at tað svarar til 6.000 fulltíðar störv og hesi hava fingið 70% frá ar-beiðarafeløginum, so hava arbeiðarafeløginu útgoldið góðar 15 mið. um vikuna ella umleið 60 mið. í lønum til limirnar undir verkfall-inum og tað má sigast at hava verið dørt fyri verka-feløginu.

Samfelagið er nokk størsti taparin í einum verk-fallið og tað gongur nokk long tíð áðrenn vinnan og

Føroyski búskapurin vinnur sítt tap innaftur, tí tað eru bæði kontraktir og álitið annars sum hevur fingið ein frammaná av hesum verkfallinum, hetta er eitt tekin um eitt óstabilt sam-felag, ið okkara samstarvs-partnarar als ikki skilja.

Nú er verkfallið so av og vit mugu siggja frameftir og fara aftur til arbeiðis, men eg meti at tað er neyðugt at broyta skipanina á arbeiðsmarknaðinum. Tað kann ikki verða meiningin, at vit skulu út í eitt verkfall annaðhvørt ár fyri at fáa semju, hetta er nokk besta prógvi um at verandi skipan ikki er góð nokk.

har vit m.a. hava stóra re-portasju um Íslandsdystin umframt at hava nógva umrøðu av aldarinnar	dysti móti Týsklandi
Blaðstjórin	

Tøkk

Hjartaliga takka vit tí stóra skara, sum á so ymiskan hátt sýndi samkenslu og hjálpti til, tá ið kæri maður, pápi, verpápi og abbi okkara

Óli Frits Johannessen
Húsavík

doyði og varð jarðaður.
Vit hava verið borin á hondum av vælvild og hjálpsemi.
Guð signi tykkum øll.
<i>Fyri tey avvarðandi</i>
Ásleyg, Kristina, Marin og Tórhild

Løgmaður um semjuna á arbeiðsmarknaðinum:

Bakkast fyri føroyskan búskap og útflutning

-Tað finnast bara tap-arar eftir, at verkfallið er av. Vit eiga at læra av hesum. Tað er ikki nakað, sum er vert at endurtaka sigur lög-maður. Hann vísir á, at tað skulu nógvar góðar kreftir med-virka til, at skipanin á arbeiðsmarknaðinum verður broytt

VERKFAILLIÐ AV
Jan Müller

Nú verkfallið er av heldur lögmaður, at tað var rætt av politikarunum ikki at leggja seg út í ósemjuna.

-Tað eru partarnir á arbeiðsmarknaðinum, sum hava skyldurnar og ábyrgd-ina av, at vit hava ein trygg-an og góðan arbeiðsmarkn-að. Ti var tað teirra upp-gáva at finna eina loysn.

-Tú hevur sjálvur sagt, at kom tað hartil, at stór sam-felagsvirði stóðu uppá spæl, so fór tú at leggja uppi. Tað valdi tú so ikki at gera kortini!

-Tað veldst um, hvat man meinar við tá tosað verður um stór samfelagsvirði.

-Tú metir ikki, at tú og landsstýrið hava víst ábyrgdarloysi við at lata landið liggja lamið í ein heilan mánað?

-Nú hevur man í ein mán-að hoyrt, at man skal ikki blanda seg, og tí kann tað virka lógið, tá spurt verður, hví man skuldi havt bland-að seg. Skal man ikki lata nøkur virði fara fyri skeyti í eini stóðu sum hesi, so er tað ein heilt onnur löggáva og skipan, sum vit skulu hava sigur lögmaður, sum ger greitt, at tað eru farin ómetaliga stór virði fyri skeyti og arbeiðsplass og upparbeidd marknaðarat-gongd hava fingið eitt skot fyri bógvin.

Løgmaður vísir á, at eru vit ov skjót úti frá politisk-ari síðu, tá frátekur man ta ábyrgd frá teimum pørtum, sum hava henda rætt í dag. Tað er ein avvegan, men tað er greitt, at stoðan er ógvu-liga darvandi fyri Føroyar.

-Hetta er ein skríva uttan enda, sum ikki hevur nakað

positivt árin á føroyska bú-skap.

Einki stendur í stað

-Nú hevur tú hildið teg fast til verandi skipan og roynt at vera loyalur yvir fyri henni. Samtíðis hevur tú sagt, at henda skipan má broytast, so stoðan ikki endurtekur seg. Hvat fer tú at gera?

-Tá tú hevur eina skipan um seming frá 1926, og partarnir samtíðis siga, at tann skipanin kann als ikki brúkast, m.a. ber ikki til at brúka skipanina um ur-at-kvøðu, tí hon skal vera ímóti og fyri. Eg skilji ikki, hví man ikki vil hava skip-að viðurskiifti, soleiðis at man kann loysa eina kon-flikt væl og virðiliga og ikki sum í hesum fœrinum sita í fyra vikur og kanska bara biða eftir hvørjum øðr-um. Tað er ikki brúkbart í einum nútíðarsamfelag sum tí føroyska við tí sár-bæri, at vit hava eina vinnu, sum er bundin av einum út-flutningi og har vit skulu kappast við aðrar.

-Nógv vinnulívsfólk halda tað vera púra ábyrgd-arleyst av tær sum lög-manni at standa og hyggja at og ikki fyri langari tíð síðani at hava forðar fyri, at samfelagið kann verða lagt lamið í ein heilan mánað?

-Eg skilji væl ta støðu-takanina. Tað er neyman møguligt at fáa eitt nýmót-ans vinnulív, ið skal gera sær nakrar tankar um at vinna í kappingini, sum er á

in, sum hevur ábyrgdina av bæði vinnuni og arbeiðs-marknaðinum. –Vit hava tosað um hetta, og eg veit, at hann er farin í gongd við at finna eina nýggja skipan. -Fakfeløginu vilja ikki hava nakrar stórar broyting-ar, sum m.a. hava við sær gerðarætt ol!

-Arbeiðarafeløginu hava víst á eina semingslóg, sum tey sjálvi siga seg vera ímóti og sum ikki kann brúkast til nakað sum helst. Man kann ikki bæði vera

í móti og fyri. Eg skilji ikki, hví man ikki vil hava skip-að viðurskiifti, soleiðis at man kann loysa eina kon-flikt væl og virðiliga og ikki sum í hesum fœrinum sita í fyra vikur og kanska bara biða eftir hvørjum øðr-um. Tað er ikki brúkbart í einum nútíðarsamfelag sum tí føroyska við tí sár-bæri, at vit hava eina vinnu, sum er bundin av einum út-flutningi og har vit skulu kappast við aðrar.

-Nógv vinnulívsfólk halda tað vera púra ábyrgd-arleyst av tær sum lög-manni at standa og hyggja at og ikki fyri langari tíð síðani at hava forðar fyri, at samfelagið kann verða lagt lamið í ein heilan mánað?

-Eg skilji væl ta støðu-takanina. Tað er neyman møguligt at fáa eitt nýmót-ans vinnulív, ið skal gera sær nakrar tankar um at vinna í kappingini, sum er á

Sosialurin

Løgmaður um semjuna á arbeiðsmarknaðinum: -Hon kann hava við sær økta inflatið, sum útholar lønarhækkingina, men verri er, at vit hava fingið eitt verri kappingarføri soleiðis at vit ikki fáa arbeiði til allar hendur í Føroyum. Tað er tann størsta vanlukkan.

aðra áskoðan enn eg í hes-um málinum. Hann hevur kanska eisini í sini tíð havt eitt tætt samskifti við part-arnar á arbeiðsmarknaði-num og hevur entá eisini í samráð við teir í nokrum fœrum borið uppskot niðan í tingið at fáa lagt upp í eitt verkfall. Men um eg var farin inn í málið og sagt, at eg skuldi royna semju, so hevði eg tikið ábyrgdina frá fólkunum, sum skulu finna eina semju og latið hana yvir til politikararnar. Og so hevði henda trætan ikki verið loyst millum partar-nar og varð kanska endað í tinginum.

Løgmaður heldur sjálvur, at tað er ikki mátin at loysa allar trætur við eini lög-tingslóg. Tað, sum alt hetta samfelagið eigur at byggja á á øllum stigum er, at av-gerð og ábyrgd fylgist. Tað er eisini galdandi fyri fak-feløginu.

Løgmaður ásannar og tað heldur hann eisini andstöð-an ger, at tað eru nøkur viðurskiifti, sum ikki hanga saman og sum nakað má gerast við nú.

-Tað verður víst á, at vit fáa ikki broytt skipanina, tí politikarar í nógvum av flokkunum tora ikki at ganga ímóti fakfeløgunum av øtta fyri at missa atkvøð-ur.

-Tað verður sagt, og at nakað er um tað skal eg ikki vísa aftur. Men inaveg-in mugu politikarar hava rygg til at gera nakrar fástar karmar soleiðis at tað ikki bara er tilvildin, sum ræður.

Tað er sanniliga í áhuga-num hjá øllum, bæði arbeiðsgevarum og arbeiðstak-erum og samfelag, at vit ikki fáa eitt afturstig. Tað er tó júst tað vit fáa við slíkum verkfalli, har eingin vinnari er. Tað eru bara taparar og stórir taparar, og tað kemur at ganga út yvir alt Føroya fólk.

-Nógv vinnulívsfólk halda tað vera púra ábyrgd-arleyst av tær sum lög-manni at standa og hyggja at og ikki fyri langari tíð síðani at hava forðar fyri, at samfelagið kann verða lagt lamið í ein heilan mánað?

-Eg skilji væl ta støðu-takanina. Tað er neyman møguligt at fáa eitt nýmót-ans vinnulív, ið skal gera sær nakrar tankar um at vinna í kappingini, sum er á

Munur á

-Tað hevur verið funnist at tær sum lögmanni bara at samskipta við partarnar gjøgnum fjølmiðlarnar og at tú hevur gjørt ov lítið fyri

-Tað hevur verið funnist at tær sum lögmanni bara at samskipta við partarnar gjøgnum fjølmiðlarnar og at tú hevur gjørt ov lítið fyri

-Tað hevði tænt áhuga-málinum hjá okkum øllum. Arbeiðsgevarar og arbeiðs-takarar eru øll í sama báti, so tað sum ávirkar annan partin, ávirkar eisini hin partin. Og tað er heilt hop-leyst, at tað skal bera til hjá

arbeiðarafeløgum ella arbeiðsgevarum at leggja landið lamið í ein heilan mánað. Tað er ikki tí at eg ikki vil, at arbeiðsfólk skulu hava sína løn, men arbeiðsmarknaðurin má skipast betri, sigur Johan Páll Joensen.